

3.4 Arktický festival

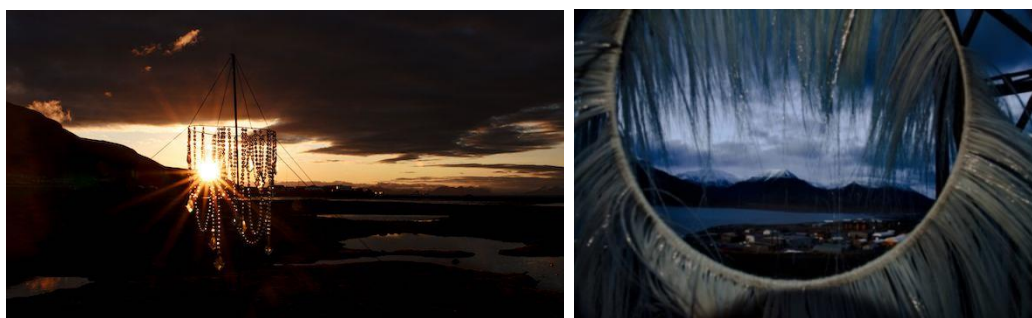
Obr. 3.4-2 Plakáty jednotlivých ročníků Arktického festivalu v letech 2018–2024 (archiv Arktického festivalu).

3.4 RAMI: Doma na Špicberkách 2018 (Zdeněk Lyčka, Miroslav Wanek)

U příležitosti 100. výročí vzniku Československa, 25. výročí vzniku České republiky a 10. výročí zahájení pravidelných výzkumných pobytů českých vědců na Svalbardu proběhl v září 2018 ve svalbardském správním středisku Longyearbyen a v opuštěném hornickém městečku Pyramida, dříve spravovaném ruským trustem Arktikugol, kulturně-vědecký festival *Doma na Špicberkách 2018*, nazvaný podle kulturního středobodu celé akce – koncertu avantgardní punk-rockové kapely Už jsme doma (UJD) a vydání jejího nového CD. Projekt s podtitulem *Dny české kultury a vědy* vznikl ve spolupráci se svalbardskými partnery a stal se „předskokanem“ Arktického festivalu.

Vědeckou součástí projektu byly prezentace 12 přednášejících v prostorách Univerzity na Svalbardu (UNIS), v Domě Julia Payera a v kostele Svalbard Kirke (vše v Longyearbyenu).

Součástí kulturní části projektu byla výstava *Tři ženy z UMPRUM: umělecké objekty v prostoru* v Longyearbyenu a nejbližším okolí: (Dana Elsterová: *Letící vzkaz*, Anna Leschingerová: *Světelná zvonkohra* a Anežka Podzemská: *Paprsky půlnočního slunce*).

Obr. 3.4.r1-1 Anna Leschingerová: Světelná zvonkohra (foto R. Hanzlík).

Obr. 3.4.r1-2 Anežka Podzemská: Paprsky půlnočního slunce (foto R. Hanzlík).

Ve výstavním prostoru Galleri Svalbard byly vystaveny ilustrace Martina Velíška k českému překladu grónských mýtů a pověstí a v kostele Svalbard Kirke ilustrace Luboše Drtiny k českému překladu sámských pohádek a pověstí. (Obr. 3.4.r1-3)

Divadlo Buchty a loutky zahrálo v prostorách kulturního střediska Huset dětem ze dvou místních mateřských škol a umělecké školy hudebně-loutkové představení *Pět ran do čepice* v norštině, a to včetně písní, které společně s UJD zazpíval norský zpěvák Stefan Lindal Theofilakis. (Obr. 3.4.r1-4)

Obr. 3.4.r1-3 Pohádky a pověsti Sámů v ilustracích Luboše Drtiny v kostele Svalbard Kirke (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r1-4 Buchty a Loutky, UJD a Stefan Theofilakis v představení *Pět ran do čepice* v HUSETU (foto R. Kolařík).

Kulturním vyvrcholením *Dnů české kultury a vědy* byl koncert UJD v kulturním středisku Huset (Obr. 3.4.r1-5). Následující den proběhly dva mikrokonzerty UJD v opuštěném hornickém městečku Pyramida severovýchodně od Longyearbyenu.

Obr. 3.4.r1-5 Koncert UJD v HUSETU (foto L. Wurm).

O *Dny české kultury a vědy* se živě zajímala česká média. ČT Art odvysílala dvě reportáže v pořadu *Události v kultuře*, další mediální výstupy byly v denících, týdenících,

časopisech a na internetu. Na základě mediálních ohlasů začala Česká televize natáčet dokument *Čeští vědci v tající Arktidě* o činnosti našich vědců na Svalbardu, již se podílejí na řešení konkrétních vědeckých problémů Arktidy v mezinárodním měřítku.

Kapela UJD pokřtila na Svalbardu své nové CD (*Kry*) a natočila videoklip ke své písni *Cesta* (režie Jakub Čermák), který byl následně prezentován jak v České televizi, tak na internetu, kde vzbudil mezinárodní zájem a rozšířil povědomí o Festivalu a Svalbardu po celém světě. Upozornil také na vymírající arktické živočišné druhy. (Obr. 3.4.r1-6)

Obr. 3.4.r1-6 Z natáčení videoklipu UJD k písni *Cesta* (foto/video J. Čermák).

3.4 RAM2: Arktický festival 2019 (Zdeněk Lyčka)

Od listopadu 2019 do ledna 2020 proběhlo v Česku (Praha, České Budějovice, Teplice a Plzeň) reciproční pokračování kulturně-vědeckého projektu *Doma na Špicberkách 2018* pod názvem *Arktický festival 2019 / Dny arktické a české kultury a vědy*. Hlavním cílem Festivalu bylo navázat na akci z roku 2018, prohloubit získané kontakty a zahájit spolupráci mezi novými partnery.

Česká veřejnost se seznámila s aktuálními projekty severských a českých vědců a společnými česko-arktickými kulturními a vědeckými aktivitami v Česku a v Arktidě. Kromě představení klíčových bodů projektu *Doma na Špicberkách 2018* se české odborné publikum, veřejnost a všichni zájemci v Česku mohli seznámit s jedinečnou arktickou kulturou ze Svalbardu, Laponska, Grónska, Norska a Dánska.

AF 2019 uspořádalo CPE ve spolupráci s UNIS na Svalbardu za finanční podpory Fondu pro bilaterální vztahy v rámci Fondů EHP a Norska 2014–2021. Dalšími mezinárodními spolupracujícími partnery byly Velvyslanectví Norska, Kanady, Dánska a Finska v Praze, NPI a Institut Fridtjofa Nansena.

Přednášky vědecké části Festivalu proběhly v Městské knihovně v Praze, v přednáškovém sále UK a v Geofyzikálním ústavu AV ČR. Abstrakty všech přednášek v angličtině a češtině jsou k dispozici na [webu CPE](http://webu.CPE)

(https://web.prf.jcu.cz/data/files/666/701/4822af_2019_brochure_rev.pdf)

<https://prf.jcu.cz/cz/fakulta/katedry/centrum-polarni-ekologie/dokumenty>

a v retrospektivní brožuře [Arktický festival 2018–21](https://arktickyfestival.cz/wp-content/uploads/2024/04/Brozura-Arktida_www-fin3.pdf) (https://arktickyfestival.cz/wp-content/uploads/2024/04/Brozura-Arktida_www-fin3.pdf, str. 34–50).

Kulturní část Festivalu byla zahájena vernisáží čtyř výstav v Galerii Českých center (Česko v Arktidě / Arktida v Česku, Kanadská Arktida je plná života, 3913 Tasiilaq a Landartové instalace tří žen z UMPRUM), kterou doprovodily hudebně-filmová projekce Bjørna Anderse Nymoena (Svalbard) s názvem Arktida, fotografická prezentace Fauna jižního Beringova moře Čechoameričana Stanislava Chládky a videoprezentace Galerie Jaroslava Fragnera Made in Nature o norské architektuře. V rámci divadelních, literárních a hudebních akcí Festivalu byly následně v Divadle Archa zahájeny výstavy Grónské mýty a pověsti / Ilustrace Martina Veliška a Sámské pohádky a pověsti / Ilustrace Luboše Drtiny. Některé z výše uvedených výstav – a další – byly později vystaveny v RMT (v rodném městě Julia von Payera), na JU a v Galerii Evropského domu v Plzni.

Loutkové divadlo Buchtý a loutky spolu s UJD odehrálo v Divadle Archa dvě verze hudebního a loutkového představení Pět ran do čepice (v norštině a češtině). V Divadle Archa se poté uskutečnila debata s norskou spisovatelkou Monikou Kristensenovou a prezentace tří knih: aktualizované brožury JULIUS PAYER (1841–1915), reedice českého překladu Payerovy knihy Expedice na severní pól a českého překladu románu HOMO sapienne současné inuitské spisovatelky Niviaq Korneliussonové. Kulturními vrcholy Festivalu byly večerní koncerty inuitského šamana Hivshu (Obr. 3.4.r2-1), kytaristy Vassvika ze Sápmy/Laponska a kapely B. A. Nymoena Kapp Mitra ze Svalbardu.

Obr. 3.4.r2-1 Bubnový zpěv grónského šamana Hivshu (archiv Arktického festivalu).

Obr. 3.4.r2-2 Kytarista Vassvik z Laponska (archiv Arktického festivalu).

Obr. 3.4.r2-3 Kapela Kapp Mitra ze Svalbardu (archiv Arktického festivalu).

Důležitou součástí Festivalu bylo promítání arktických filmů, a to společně se Severským filmovým klubem v rámci *Severského filmového podzimu* v Praze (v Institutu germánských studií UK, Městské knihovně, Kině Evald, Ponrepu a Lucerně) a 13 dalších městech v Česku.

Obr. 3.4.r2-4 Filmový plakát AF 2019 (archiv Arktického festivalu).

3.4 RAM3: Arktický festival 2020–21 (Zdeněk Lyčka)

Arktický festival 2020–21 byl výsledkem spolupráce UJEP a NPI v Tromsø za finanční podpory Fondu pro bilaterální vztahy v rámci Fondů EHP a Norska 2014–2021. Na realizaci festivalového programu se podílely také následující instituce: IJP, kapela Už jsme doma, Muzeum města Ústí nad Labem, RMT, Městské muzeum a galerie Dačice, Palác Akropolis v Praze, Geofyzikální ústav AV, Galerie Jaroslava Fragnera, UK, JU, MU, OU, Skandinávský dům, Komorní kino Evald, Veřejný sál Hraničář v Ústí nad Labem, nakladatelství Dauphin a Portál, časopisy *A2*, *Plav* a *Geografické rozhledy*, sauna a osvěžovna NUUK v Hradci Králové, Velvyslanectví Norska, Kanady, Velké Británie a Dánska v Praze, Honorární konzulát Islandu v Praze a další.

AF 2020–21 probíhal v šesti českých městech (Ústí nad Labem, Teplice, Praha, České Budějovice, Hradec Králové a Dačice) a online od 6. prosince 2020 do 31. prosince 2021. Jeho extrémně dlouhá doba trvání byla zapříčiněna koronavirovou pandemií Covidu 19 a kvůli ní byl Festival rozdělen na dvě části – koncem roku 2020 v Ústí nad Labem (výstavy *O Iqimarasussukovi, který jedl své ženy* / *Inuitské pověsti očima Árona z Hůrky*, *Sámské*

pohádky a pověsti / Ilustrace Luboše Drtiny a fotovýstava Kanadská Arktida je plná života) a v Teplicích (výstava Expedice na severní pól / Ilustrace Julia Payera v RMT) pro české účastníky a na podzim 2021 s účastí českých i zahraničních partnerů.

Mezitím se díky Městskému muzeu a galerii Dačice uskutečnily v únoru 2021 dvě online výstavy: *Česko v Arktidě / Arktida v Česku a 3913 Tasiilaq*. V souvislosti se žádostí ČR o získání pozorovatelského statusu v Arktické radě byl program AF obohacen o další dvě virtuální akce: online vědecko-kulturní seminář *Česko v Arktidě / Arktida v Česku – Ozvěny arktických festivalů 2018–21*, který uspořádal Generální konzulát ČR v Sankt Petěrburgu (duben 2020), a online seminář *Češi a Aljaška*, realizovaný Generálním konzulátem ČR v Los Angeles (květen 2020).

Hlavní festivalový program – za účasti zahraničních hostů – proběhl v září v pražském Paláci Akropolis. Po dvou divadelních představeních pro děti *Nejmenší ze Sámů* (Drama Label) a *Norská pohádka* (Buchty a loutky) následovala vernisáž tří výstav: *Česko v Arktidě / Arktida v Česku*, *Expedice na severní pól / Ilustrace Julia Payera* a *Na tenkém ledě* (panelová výstava NPI zachycující na velkoformátových fotografiích příběh výzkumné lodi Lance, která v zimě 2015 zamrzla v moři mezi Norskem a severním pólem a stala se mezinárodní plovoucí laboratoří 68 vědců). V Paláci Akropolis byly zároveň uvedeny tři úspěšné filmové smyčky z AF 2019: *Fauna jižního Beringova moře*, *Arktida* a *Made in Nature*. Následovala prezentace knihy *Hodní psi k jižnímu pólu nedojdou* norského spisovatele Hanse-Olava Thyvolda za účasti autora a překladatelky Evy Dohnálkové, prezentace českých překladů knih *Tma* norské autorky Sigri Sandberg a *Žena v polární noci* rakouské autorky Christiane Ritter za účasti glacioložky Marie Šabacké, českých překladatelek Jarky Vrbové a Violy Somogyi a zástupců nakladatelství Portál. Festivalový kulturní program vyvrcholil večerním koncertem pianisty a kytaristy Paula Lydona z Islandu a punkové avantgardy UJD.

Obr. 3.4.r3-2,3 Paul Lydon a UJD v Paláci Akropolis (foto archiv Arktického festivalu).

Obr. 3.4.r3-1 Norský spisovatel Hans-Olav Thyvold s překladatelkou Evou Dohnálkovou (vpravo) a tlumočnicí Danielou Mrázovou (foto Z. Lyčka).

Ve výstavním objektu UK Kampus Hybernská v Praze byla v září–říjnu k vidění putovní výstava *Posláni na Sever: Češi na nucené práci v Norsku v letech druhé světové války*. V Geofyzikálním ústavu AV proběhla výstava *Pod nulou* (dokumentace zimních či mrazivých akcí doplněná méně obvyklými artefakty českých a slovenských výtvarných umělců), spojená s již tradiční prohlídkou originálu Payerova obrazu *Záliv smrti* z r. 1897.

Vědeckou část festivalu tvořily odborné přednášky sedmi lektorů v angličtině a deseti lektorů v češtině. Abstrakty všech přednášek v angličtině a češtině jsou k dispozici v retrospektivní brožuře *Arktický festival 2018–21* (https://arktickyfestival.cz/wp-content/uploads/2024/04/Brozura-Arktida_www-fin3.pdf, str. 73–96).

Z mimopražských akcí AF 2020–21 lze zmínit *Arktickou konferenci* a výstavy *Česko v Arktidě / Arktida v Česku*, *Na tenkém ledě a 3913 Tasiilaq* v září–listopadu v Centru přírodovědných a technických oborů UJEP. Ve Vědecké knihovně UJEP byla až do 15. prosince k vidění výstava *Grónské mýty a pověsti / Ilustrace Martina Velíška* a v sauně a osvěžovně Nuuk v Hradci Králové proběhlo čtení z knihy Knuda Rasmussena *Grónské mýty a pověsti* v podání překladatele Zdeňka Lyčky. Poslední velká akce AF 2020–21 se uskutečnila 5. prosince v Městském muzeu a galerii Dačice: vernisáž výstav *Česko v Arktidě / Arktida v Česku a 3913 Tasiilaq a Arktická minikonference* za účasti norského velvyslance J. E. Roberta Kvileho a prof. Josefa Elstera (CPE). Závěrem lze shrnout, že Putovní výstava *Expedice na severní pól / Ilustrace Julia Payera* byla během Festivalu vystavena na následujících místech: RMT, AARI v Sankt Petěrburgu (online), Knihkupectví Kapitola ve Frýdku-Místku, Palác Akropolis v Praze, Knihovna Jána Bocatia v Košicích a Zemplínská knihovna v Trebišově.

Důležitou součástí Festivalu bylo promítání arktických filmů, a to zejména ve spolupráci s kinem Evald, JU, UK a Skandinávským domem.

3.4 RAM4: Arktický festival 2022 (Zdeněk Lyčka)

Arktický festival 2022 (4. ročník AF) proběhl v září 2022 v Reykjavíku a Akureyri na Islandu. Uspořádala ho ČZU ve spolupráci s AUI, CICERO a Severskou společností na Islandu. Akce se uskutečnila za finanční podpory Fondu pro bilaterální spolupráci v rámci Fondů EHP a Norska a sponzora Luďka Volfa, který spolufinancoval první ročník AF v roce 2018 na Svalbardu. Na realizaci festivalového programu se podílely také následující instituce: kapela Už jsme doma (UJD), IASC, Univerzita v Akureyri, Iðnó, Bíó Paradís, 12 Tónar, JU, FAMU, Česká televize, Bionaut, Film Kolektiv, Motion Blur, Sagafilm, Galerie Jaroslava Fragnera, cestovní kancelář Islandica, MZV, Státní fond kultury ČR, www.klasikauwericha.cz,

Velvyslanectví Norska v Praze, Honorární konzulát Islandu v Praze a další. Program AF 2022 se již tradičně skládal z vědecko-kulturní konference a kulturního programu (filmových projekcí, výstav, koncertů, performancí aj.). Podrobná informace o programu je uvedena na webových stránkách Festivalu www.arktickyfestival.cz. Jakub Čermák vytvořil z AF 2022 videoklip (https://www.youtube.com/watch?v=IR_dFeatIjw&ab_channel=JakubCermak).

Úvodní část vědecko-kulturní konference v angličtině se uskutečnila v ústředí IASC na Univerzitě v Akureyri (UNAK) a její hlavní část proběhla v prostorách AUI v Reykjavíku za účasti zástupců pořádajících institucí, jejich partnerů a devíti odborníků. Po skončení přednášek proběhla v předsálí přednáškového sálu AUI vernisáž výstavy *Česko v Arktidě / Arktida v Česku*. Abstrakty všech přednášek v angličtině a češtině jsou k dispozici webu Arktického festivalu a <https://prf.jcu.cz/cz/fakulta/katedry/centrum-polarni-ekologie/dokumenty>) a na [webu AF \(https://arktickyfestival.cz/wp-content/uploads/2024/04/AF_2022_Sci_Art_Conference_booklet.pdf\)](https://arktickyfestival.cz/wp-content/uploads/2024/04/AF_2022_Sci_Art_Conference_booklet.pdf).

Kulturní program tvořily dva punk-rockové koncerty islandské kapely Gróa a české kapely UJD v hudebním klubu Gaukurinn a v divadle Iðnó, kde vystoupili mj. také norská kapela Skov, islandská mezzosopranistka Arnheiður Eiríksdóttir v doprovodu českého klavíristy Ahmada Hedara, islandský kytarista Svavar Knútur, americko-islandský pianista Paul Lydon a performéři Marie Rún Þrándardóttir a Petr Nikl.

Obr. 3.4.r4-7,8 Kapely Skov a UJD v Iðnó (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r4-5 Koncert Svavara Knútura před Iðnó (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r4-6 Petr Nikl a Gróa v Iðnó (foto R. Procházka).

Obr. 3.4.r4-4 Performance Marii Rún Brárandardóttir v Iðnó (foto Z. Lyčka).

V Reykjavíku se uskutečnilo několik výstav s arktickou tematikou. V divadle Iðnó proběhla prezentace výstavy *Expedice na severní pól / Ilustrace Julia Payera* a promítání dokumentárního filmu kapitána Jiřího Zindulky *Plavba kolem ostrova Jan Mayen*. V progresivní hudební prodejně a kavárně 12 Tónar byla k vidění výstava *Pes s drdolem – grónské pohádky a pověsti / Ilustrace Martina Velíška*.

3.4.r4-3 Kresby Martina Velíška v kavárně 12 Tónar (foto Z. Lyčka).

V reykjavickém kině Bíó Paradís proběhl *Arktický filmový festival*, jehož podstatnou součástí byla ukázka tvorby islandských filmařů, kteří studovali na pražské FAMU. Kompletní program je uveden na webu AF (https://arktickyfestival.cz/wp-content/uploads/2022/09/AF_2022_Film_Festival.pdf).

Obr. 3.4.r4-1,2 Islandští absolventi FAMU před kinem Bíó Paradís a při zahájení filmové přehlídky (foto Z. Lyčka).

Arktický festival byl mediálním partnerem expozice *NORDIC ARCTIC / Udržitelná architektura za polárním kruhem* v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze a prezentace stejnojmenné knihy ředitele GJF Dana Merty a fotografa Jiřího Havrana.

3.4 RAM5: Arktický festival 2023 (Zdeněk Lyčka)

Arktický festival 2023 proběhl ve velmi omezené podobě od poloviny září do konce roku 2023. Byl zahájen netradičním happeningem – výstupem na horu Spitzberg (749 m) v německém Bärenfelsu. Asi 30 polárních nadšenců se rozhodlo dobýt horu s nezaměnitelným názvem na počest Julia von Payera, teplického rodáka, polárníka, horolezce, kartografa a malíře, který na Špicberky několikrát zavítal v různých polárních výpravách a na výpravě k severnímu pólu před 150 lety objevil nové souostroví – zemi Františka Josefa. Druhým důvodem výstupu na Spitzberg bylo to, že logistická základna české vědecké infrastruktury ve správním středisku Longyearbyenu na Špicberkách nese jméno tohoto slavného malíře polárních krajín – Dům Julia Payera.

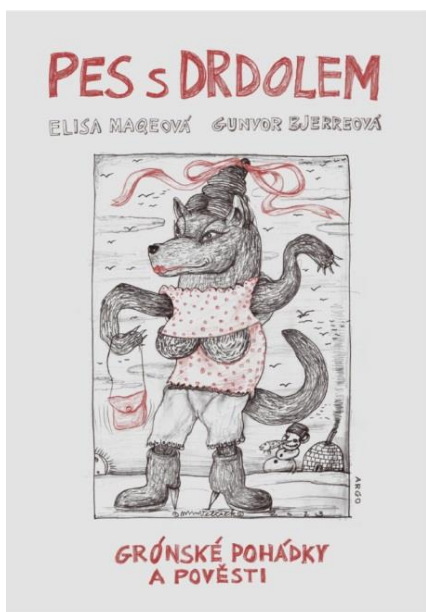

Obr. 3.4.r5-1 Polární vybava happeningové expedice na německou horu Spitzberg (foto Archiv AF)

Obr. 3.4.r5-2 Účastníci happeningu (foto Archiv AF)

V programu AF chyběla obvyklá vědecká konference, protože většina českých polárních vědců (více než 60!) byla plně vytížena přípravou komplexní monografie ARKTIDA, kterou právě držíte v rukou. Kulturní rozměr AF však zůstal zachován – viz tradiční plakát AF 2023, graficky ztvárněný Martinem Velíškem a Miroslavem Wanekem. Podrobná informace o programu je uvedena na webových stránkách AF (<https://arktickyfestival.cz/predchozi-rocniky/arkticky-festival-2023/program-2023/>).

V Čítárně UNIJAZZ (Praha 3-Žižkov) byla ve dnech 7.–24. listopadu k vidění výstava ilustrací Martina Veliška (známého z dřívější vizualizace grónských mýtů a pověstí) k českému překladu grónských pohádek a pověstí *Pes s drdolem*. Křest knihy proběhl na stejném místě 21. listopadu. Jeho součástí byl koncert kapely Už jsme doma k šedesátinám Martina Veliška (frontman UJD Miroslav Wanek je spoluzakladatelem Arktického festivalu).

Obr. 3.4.r5-3 Obal knihy *Pes s drdolem* (foto Archiv AF)

Obr. 3.4.r5-4 Večerem provázal překladatel Zdeněk Lyčka (foto J. Křikava)

Obr. 3.4.r5-5 Publikum bavil ilustrátor Martin Velišek (foto J. Křikava)

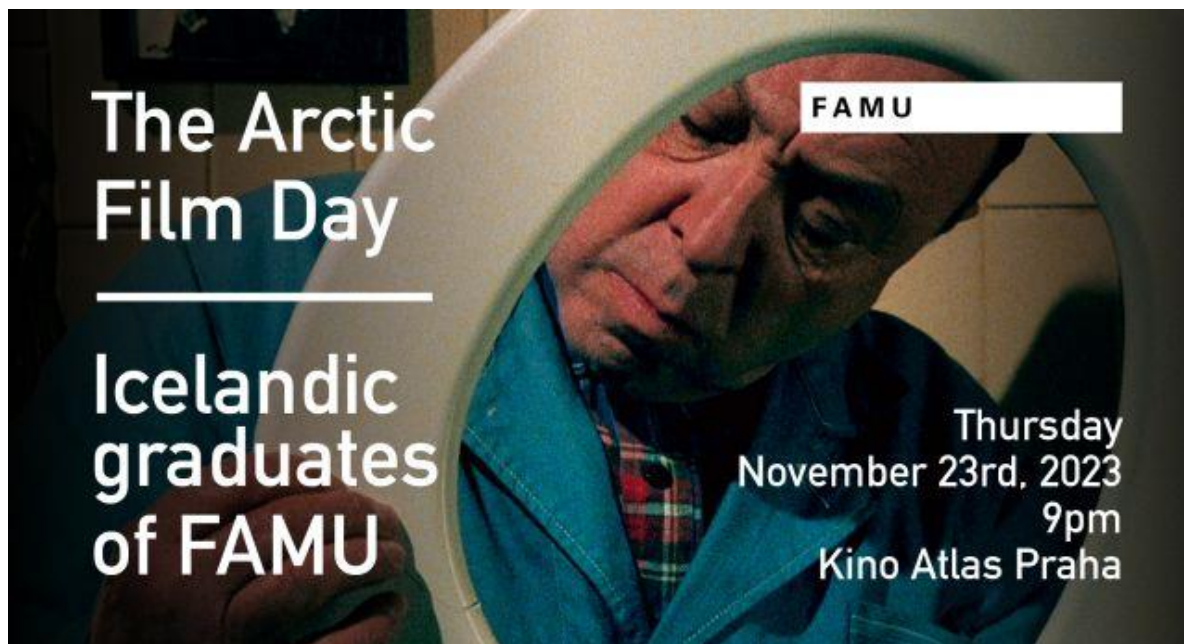

Obr. 3.4.r5-6 Publikum se skvěle bavilo (foto©Jan_Křikava)

Obr. 3.4.r5-7 K Veliškovým šedesátinám zahrála kapela UJD, jejímž nehrajícím členem je i on sám (foto J. Křikava)

V pražském kině Atlas se 23. listopadu konal Den arktického filmu s následujícími filmy z Estonska, Švédska a Norska: *The Winds of the Milky Way*, *Historjá – Stehy Sámů* a

Stopař. Sedm islandských režisérů představilo koláž svých krátkých filmů z dob pražských studií pod názvem *Absolventi FAMU se představují*.

Obr. 3.4.r5-8 Pozvánka na projekci FAMU v rámci Dne arktických filmů v Kině Atlas (foto Archiv AF)

V Městské knihovně Praha – pobočka Hradčany proběhlo 29. listopadu čtení z knihy grónských pohádek a pověstí *Pes s drdolem* a vernisáž stejnojmenné výstavy knižních ilustrací Martina Veliška (výstava byla k vidění do 29. prosince).

V Městské knihovně Praha se 13. prosince konal večer věnovaný severským titulům edice nakladatelství Argo *Mýty, pohádky a legendy*, který uspořádal Skandinávský dům pod názvem *Severské pohádky a pověsti*.

3.4 RAM6: Arktický festival 2024 (Zdeněk Lyčka)

Arktický festival 2024 (6. ročník AF) proběhl v září 2024 v Tromsø v severním Norsku. Zorganizovaly ho Velvyslanectví ČR v Oslu a Ministerstvo zahraničních věcí ČR ve spolupráci s místními partnery (Arktickou univerzitou UiT, Sámským domem, Městskou knihovnou a archivem, Cinematékou, Bastard Barem a karmelitánským klášterem „Totus Tuus“), FAMU, Českou televizí a dalšími českými, grónskými, švédskými a norskými filmovými partnery a hudební skupinou Už jsme doma. AF 2024 věnoval velký prostor dvěma původním etnikům Arktidy – Sámům a Inuitům. Program se již tradičně skládal z vědecko-kulturní konference a kulturního programu (filmového festivalu, výstav a koncertu).

Podrobná informace o programu je uvedena na webových stránkách www.arktickyfestival.cz.
Byla vytvořena FB událost [\(1\) ARCTIC FESTIVAL 2024 Tromsø | Facebook](#).

AF 2024 byl oficiálně zahájen ve čtvrtek 19. září v 10.30 na UiT (Obr. 3.4.r6-1) vernisáží výstavy *Julius Payer: Expedice na severní pól* (Obr. 3.4.r6-2). Následnou vědecko-kulturní konferenci s přednáškami sedmi odborníků na arktickou problematiku (Obr. 3.4.r6-3) uvedli prorektor UiT Jan-Gunnar Winther a velvyslanec ČR v Norsku David Červenka. Abstrakty všech přednášek v angličtině a češtině jsou uvedeny na [webu AF](#).

Obr. 3.4.r6-1 Administrativní budova UiT (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r6-2 Výstava ilustrací Julia Payera (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r6-3 Přednáška Kima Holména (foto Z. Lyčka).

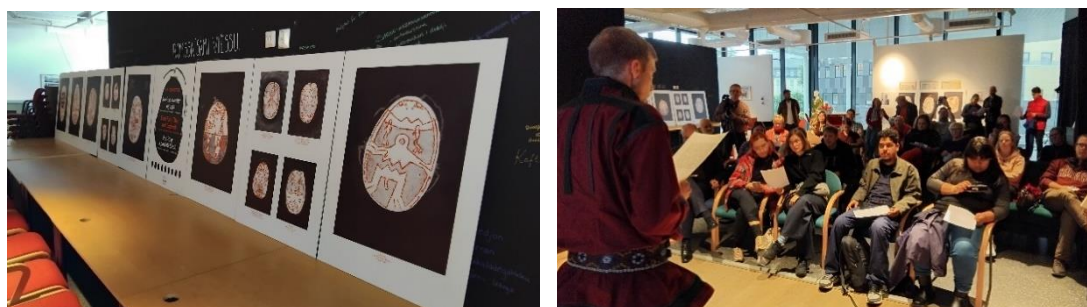
Kulturní program byl zahájen 19. září vernisáží výstavy *Pes s drdolem – Grónské pohádky a pověsti / Ilustrace Martina Veliška* v Městské knihovně (Obr. 3.4.r6-4, 5).

V Sámském domě byla následující den zahájena výstava *Just Knud Qvigstad: Sámské pohádky a pověsti / Ilustrace Luboše Drtiny* (Obr. 3.4.r6-6, 7). Obě výstavy byly v Tromsø k vidění do 20. října 2024.

Obr. 3.4.r6-4 Městská knihovna v Tromsø (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r6-5 Výstava ilustrací Martina Veliška (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r6-6 Výstava ilustrací Luboše Drtiny (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r6-7 Čtení v sámštině na vernisáži ilustrací Luboše Drtiny (foto archiv AF).

Ve dnech 19.–20. září proběhl v kině Verdensteatret/Cinematket Arktický filmový festival s následujícím programem (viz [web AF](#)):

- *Seveřané na FAMU* (kolekce krátkých filmů severských absolventů FAMU, vytvořená estonským absolventem Priitem Põhjalou, FAMU Int. Prague)
- *Historjá – Stehy Sámů* (SE 2022, 88 min, rež. Thomas Jackson)
- *Cena příběhu* (CZ/GL 2024, 17 min, rež. Lukáš Masner)
- *Cesta za ledem* (CZ 2024, 53 min, rež. Vladimír Šimek)
- *Návštěvníci* (CZ/SK/NO 2022, 83 min, rež. Veronika Lišková)

Obr. 3.4.r6-8 Filmový plakát AF 2024 (archiv Arktického festivalu).

Obr. 3.4.r6-9 Verdensteatret/Cinematket v Tromsø (foto Z. Lyčka).

Program AF byl zakončen punk-rockovým koncertem kapely [UJD 21](#). září v hudebním klubu Bastard Bar.

Obr. 3.4.r6-10 Koncert UJD v Bastard Baru (foto Z. Lyčka).

Obr. 3.4.r6-11 Členové kapely UJD na letišti v Tromsø (foto Z. Lyčka).

Vybrané mediální reportáže a informace na sociálních sítích:

<https://www.nrk.no/sapmi/qvigstad-utstilling-apnet-i-tromso-1.17046503>

<https://tv.nrk.no/serie/oddasat-tv/sesong/202409/episode/SANY70092424> (7:58-10:39)

<https://sverigesradio.se/artikel/samiska-sagor-och-legender-i-ny-utstallning>

<https://zewpolnocy.pl/?screen=news&action=wiecej&id=4044>